

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/73/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216209697
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:2216209697.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 zast. JUDr. Barbora Korenecová, advokát so sídlom Slnecná 765/3, 900 45 Malinovo, IČO: 42 174 902, proti žalovanému: K. Č., C.. XX.XX.XXXX, S. O. Č.. XX, XXX XX O., o zaplatenie sumy 908,16 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu žalobcu **z a m i e t a** .

II. Žalovanej sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 908,16 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 908,16 eur od 25.10.2007 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 22.08.2007 žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi úver vo výške 464,71 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 443,45 eur, spolu vo výške 908,16 eur za podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere, a to v 12- tich mesačných splátkach po 75,68 eur, počnúc dňom 20.09.2007. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktorú sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, sa žalobca a žalovaný dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou. Žalobca zaslal žalovanému viacpočetné upozornenia na omeškание so zaplatením splátok. Na uvedené upozornenia žalovaný nereagoval. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej zmluvy o úvere a stratil výhodu splátok a dňa 25.10.2007 sa stal dlh splatným. Žalobca podal dňa 31.01.2008 trestné oznámenie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Vranov nad Topľou vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko mal žalobca podozrenie, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere v úmysle úver vôbec nesplácať. Uvedenému podozreniu nasvedčovala aj skutočnosť, že odo dňa uzatvorenia zmluvy o úvere ku dňu podania trestného oznámenia žalovaný nepoukázal v prospech predmetnej zmluvy o úvere žiadnu splátku, a to aj napriek skutočnosti, že mal finančné prostriedky, čo vyplýva z údajov uvedených v žiadosti o úver v časti „mesačné príjmy a výdavky“. Žalobca má teda za to, že žalovaný už v čase uzatvárania zmluvy o úvere vedel, že nebude úver splácať, čím uviedol žalobcu do omylu a spôsobil mu tým škodu. Okresný súd Dunajská Streda, rozsudkom, č. k. 1T/122/2008- 61 zo dňa 22.10.2008 uznal žalovanú vinnú zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojím nárokom na náhradu spôsobenej škody na občianske súdne konanie. Rozsudok Okresného súdu Dunajská streda, č. k. 1T/122/2008 - 61 zo

dňa 22.10.2008 nadobudol právoplatnosť dňa 22.10.2008 a vykonateľnosť dňa 22.10.2008. Žalovaná ku dňu vyhotovenia návrhu na vydanie platobného rozkazu neuhradila žalobcovi žiadnu platbu.

3. Žalovaná vznesla námietku premlčania.

4. K žalobe žalobca doložil Zmluvu o úvere spolu s Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, Rozsudok Okresného súdu Dunajská streda, č. k. 1T/122/2008 - 61 zo dňa 22.10.2008, výpis z Obchodného registra žalobcu.

5. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 22.08.2007 zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 464,71 eur (14.000,- Sk), ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s poplatkom vo výške 443,47 eur (13.360,- Sk), spolu vo výške 908,19 eur (27.360,- Sk) v 12-tich mesačných splátkach po 75,68 eur (2.280,- Sk), počnúc dňom 20.09.2007.

6. Podľa bodu 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

7. Z rozhodnutia, č. k. 1T/122/2008- 61 zo dňa 22.10.2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 22.10.2008, vyplýva, že žalovaná bola odsúdená za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, za čo jej bol uložený peňažný trest vo výške 331,94 eur (10.000,- Sk) a pre prípad zmarenia peňažného trestu jej bol uložený aj náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 rok. Zároveň súd poškodenú spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných. Žalovaná dňa 22.08.2007 v obci B. C. L., okres Q. O., po predložení osobných dokladov a uvedení nepravdivých údajov o zamestnávateľovi a o výške príjmov, hoci nepracovala, uzatvorila s mandatórom spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., úverovú zmluvu č. XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov v sume 14.000,- Sk, zároveň sa zaviazala dlžnú sumu splácať v mesačných splátkach vo výške 2.280,- Sk po dobu 12 mesiacov, avšak z uvedených splátok žiadnu neuhradila, čím spoločnosti Pohotovosť s.r.o., Bratislava, spôsobila škodu vo výške 18.453,30 Sk.

8. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 03.10.2016 a následne na pojednávaní uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská streda, č. k. 1T/122/2008 - 61 zo dňa 22.10.2008, právoplatný dňa 22.10.2008, poškodeného odkázal súd so svojimi nárokmi na občianskoprávne konanie. Nakoľko však žalobca svoje nároky podal dňa 17.06.2016 vznesla námietku premlčania. Poukázala na premlčanie v súvislosti s adhéznym konaním s tým, že si vytláčila z internetu a predložila súdu v podobných konaniach ako sú tie jej, kde bola uplatnená námietka premlčania. Zároveň uviedla, že trovy konania si neuplatňuje.

9. Žalobca v písomnom podaní zo dňa 28.10.2016 uviedol, že uplatnený nárok nie je premlčaný a to z dôvodu, že Okresný súd Dunajská Streda ich odkázal rozsudkom zo dňa 22.10.2008 s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie, vedeným pod sp. zn. 1T/122/2008 - 61. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.10.2008. Keďže v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka „ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia platiť“, jasne vyplýva, že uplatnený nárok nie je premlčaný.

10. V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. V zmysle § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701?ucinnost=06.02.2006>>, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

12. Podľa § 53 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v

neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

13. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

14. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

18. V zmysle § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

19. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

20. V zmysle § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

21. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

22. Nepochybne zmluva pôvodne uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

23. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Právny vzťah je potrebné posudzovať s ohľadom na subjekty a ochranu subjektov. Ak by bola priznaná právna ochrana len tým subjektom, ktorí sú lepšie pripravení, bol by to zásah do rovnosti. Nie je možné predpokladať, že osoba v núdzi bude rovnako dobre poznať právo ako podnikateľ poskytujúci pôžičky. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Obdo 47/2010 zo dňa 20.4.2011)

24. Predmetný právny vzťah medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom je teda vzťahom spotrebiteľským, a to s ohľadom na subjekty tohto právneho vzťahu. Aj v prípade spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je neplatná, súd musí poskytnúť spotrebiteľovi potrebnú ochranu, nakoľko všetky ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

25. Pri závere o tom, že predmetný právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je potrebné považovať za spotrebiteľský, je potrebné na neho aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

26. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil

dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmlúvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

27. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmlúvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeší.

28. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmlúvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmlúvách, ďalej len „smernica“).

29. V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmlúvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

30. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

31. V danej právnej veci mal súd na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere dňa 22.08.2007. Na základe predmetnej zmluvy poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 464,71 eur (14.000,- Sk), ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s poplatkom vo výške 443,47 eur (13.360,- Sk), spolu vo výške 908,19 eur (27.360,- Sk) v 12-tich mesačných splátkach po 75,68 eur (2.280,- Sk), počnúc dňom 20.09.2007. Rozsudkom Okresného

súdu Dunajská Streda, č.k. 1T/122/2008 - 61 zo dňa 22.10.2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 22.10.2008, súd uznal žalovanú za vinnú z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, pričom žalobca bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

32. Poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu, pričom návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. Adhézne konanie prebieha v rámci trestného konania zároveň s rozhodovaním o vine obžalovaného. Pri rozhodovaní o náhrade škody poškodeného voči obvinenému súd aplikuje ohľadom tohto nároku spravidla ustanovenia občianskeho hmotného práva, vrátane ustanovení o náhrade škody, premlčaní, nevynímajúc ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa.

33. V predmetnej veci má nárok na náhradu škody žalobcu základ v spotrebiteľskej zmluve. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Teda ide o typicky občianskoprávny vzťah. Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekventovanejších občianskoprávných vzťahov.

34. V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

35. Podľa vyššie cit. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

36. V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.02.2016, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

37. Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku bez ohľadu na skutočnosť, či spotrebiteľ vzniesie námietku premlčania.

38. Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014)

39. Ak poškodený uplatnil v trestnom konaní nárok na náhradu škody spôsobenej mu trestným činom a v tomto začatom konaní riadne pokračoval, premlčacia lehota sa zastaví a v priebehu tohto konania neplynie. Po skončení trestného stíhania, v ktorom nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť uplatnenú škodu a poškodený bol vyrozumený o skončení stíhania, beh premlčacej doby pokračuje (R 31/1974). (rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 22. decembra 1983, sp. zn. 5 Cz 27/83, R 29/1985)

40. Poškodený v začatom konaní riadne pokračuje tiež vtedy, ak po skončení iného (trestného) konania v primeranej lehote pokračuje v konaní podaním návrhu (žaloby) na uspokojenie rovnakého nároku v občianskom súdnom konaní. Ak (podľa okolností prípadu) poškodený v konaní riadne pokračuje podaním návrhu o uspokojenie rovnakého nároku v občianskom súdnom konaní, premlčacia doba nezačne znovu plynúť dňom právoplatnosti rozhodnutia v predchádzajúcom konaní, ale jej plynutie bude naďalej prerušené až do právoplatného skončenia tohoto (nadväzujúceho) konania. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 13. novembra 2008, sp. zn. 21 Cdo 2958/2007)

41. Ako vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 43/2010 z 29. februára 2012 „Po skončení trestného konania, odkázaním poškodeného na občianskoprávne konanie pokračovalo plynutie premlčacej doby. So zreteľom na uvedené pre pokračovanie plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka nie je rozhodujúci okamih vyznačenia právoplatnosti na rozhodnutí, ktorým bol žalobca ako poškodený odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných, ale doručenie tohto rozhodnutia poškodenému. Keďže žalobkyňa podala žalobu na náhradu škody na súde prvého stupňa až 7. júla 2008 a žalovaní 2/ a 4/ v súdnom konaní vzniesli námietku premlčania práva žalobcu na náhradu škody, odvolací súd správne zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu zamietol, keďže premlčané právo mu už nebolo možné v súdnom konaní priznať.“

42. Žalobca získal nepochybne vedomosť o osobe škodcu a rozsahu škody najneskôr v priebehu trestného konania, v ktorom vystupoval ako poškodený s uplatneným nárokom. Po doručení rozhodnutia mal žalobca riadne pokračovať v uplatnenom nároku na náhradu škody. Rozsudok bol vyhlásený dňa 22.10.2008. Odvolanie bolo možné podať do 15 dní od jeho oznámenia na podpísanom súde, avšak ten, kto sa výslovne vzdal tohto svojho práva po vyhlásení rozsudku, nemôže toto právo ďalej uplatňovať. Nakoľko rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť v deň vyhlásenia, má súd za to, že obe strany sa vzdali práva na odvolanie. Dobu, po ktorú bol žalobca nečinný rozhodne nemožno považovať za primeranú, a preto takéto konanie, resp. nečinnosť poškodeného nemožno považovať za riadne pokračovanie v konaní. Po skončení trestného konania, odkázaním poškodeného na občianskoprávne konanie pokračovalo plynutie premlčacej doby. Dvojročná subjektívna premlčacia doba podľa § 112 Občianskeho zákonníka tak v predmetnej veci začala plynúť najneskôr dňa 23.10.2008 a uplynula dňa 23.10.2010. Keďže žalobca podal žalobu o náhradu škody na Okresnom súde Dunajská streda až dňa 17.06.2016, urobil tak až po uplynutí premlčacej doby. Nárok žalobcu na náhradu škody proti žalovanému tak súd považuje za premlčaný, preto ho v celom rozsahu zamietol.

43. Pokiaľ ide o aplikáciu subjektívnej dvojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

44. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

45. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

46. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

47. Súd je toho názoru, že v danom prípade má nárok na náhradu škody základ v spotrebiteľskej zmluve so žalovaným a uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľa nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

48. V danej súvislosti súd poukazuje na Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. júna 2013 č. k. 4 Obdo 45/2012 podľa ktorého „...nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa v predmetnom konaní spotrebiteľka domáha, má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve. Žalobkyňa má preto postavenie spotrebiteľa, v dôsledku čoho sa na ňu vzťahuje zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Dovolací súd na margo uvedeného dodal, že pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa ...“.

49. Nakoľko sa žalovaný dopustil uzavretím zmluvy o pôžičke trestného činu podvodu (tým, že žalobcu uviedol do omylu a spôsobil mu tak na jeho majetku škodu) a bol zaň právoplatne odsúdený, hľadá sa na uzavretú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako absolútne neplatnú. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. septembra 2012, sp. zn. 7 M Cdo 15/2011)

50. Súd za daných okolností nemôže prihliadať na mimoriadnu splatnosť úveru (v dôsledku jeho absolútnej neplatnosti) a posudzovať premlčanie podľa všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Žalobca si z predmetného právneho vzťahu medzi ním a žalovaným uplatnil nárok na náhradu škody trestnom konaní a tento sa premlčuje v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe.

51. V závere súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že v prípade, že by nešlo o premlčaný nárok, súd by okrem iných predpokladov skúmal aj požadovanú výšku škody. Predmetná spotrebiteľská zmluva zo dňa 22.08.2007, od ktorej žalobca nárok na náhradu škody odvodzuje, však nespĺňa všetky zákonom požadované náležitosti.

52. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

53. Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

54. V zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

52. Podľa citovaného zák. ust. §9 ods. 2 písm. f), i), j), k) obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného údaj o konečnej splatnosti úveru, o počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov, ročnú úrokovú sadzbu. V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona absencia uvedenej náležitosti v predmetnej zmluve zo dňa 22.08.2007 spôsobuje, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

53. Vzhľadom na vyššie uvedené, súdu by aj za týchto okolností neostávalo iné, ako žalobu žalobcu zamietnuť v celom rozsahu.

54. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

55. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

56. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

57. Súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu, žalovanej tak vznikol nárok na plnú náhradu trov konania. Nakoľko žalovaná na pojednávaní uviedla, že si trovy konania neuplatňuje, súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

58. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.